

REPUBLIKA HRVATSKA
TRGOVAČKI SUD U ZAGREBU
Zagreb, Amruševa 2/II.

Poslovni broj: 21. P-2355/18-12

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Trgovački sud u Zagrebu, po sutkinji Ivani Manestar, u pravnoj stvari tužitelja Addiko Bank d.d., Zagreb, Slavonska avenija 6, OIB: 14036333877, kojeg zastupa Belinda Čačić, odvjetnica u Čačić & Partneri odvjetničkom društvu j.t.d., Zagreb, Hebrangova 27, protiv I. tuženika OBLIVION d.o.o., Zagreb, Ulica Petra Berislavića 4, OIB: 65277150981, kojeg zastupa Svjetlana Klobučar, odvjetnica u Zagrebu, Bužanova 12 i II. tuženice SINDIKALNE STAMBENE ZADRUGE, Zagreb, Trg bana Josipa Jelačića 15, OIB: 35785996858, koju zastupa Semian Mejak, odvjetnik u Zagrebu, Horvaćanska cesta 53B, radi utvrđenja ništetnosti ugovora, nakon javne glavne rasprave zaključene 26. veljače 2019. u prisutnosti odvjetnice Suzane Krog Bonaći, zamjenice punomoćnice tužitelja, punomoćnice I. tuženika i odvjetnice Nike Čogurić, zamjenice punomoćnika II. tuženice, dana 22. ožujka 2019.

p r e s u d i o j e

I. Odbija se kao neosnovan tužbeni zahtjev za utvrđenje ništetnosti Ugovora o ustupu potraživanja sklopljenog 12. ožujka 2018. između I. tuženika i II. tuženika i ovjerenog pod brojevima OV-538/18 i OV-539/18.

II. Odbija se u cijelosti zahtjev tužitelja za naknadu troškova parničnog postupka kao neosnovan.

III. Nalaže se tužitelju naknaditi I. tuženiku troškove parničnog postupka u iznosu od 341.287,50 kn, u roku od 8 dana.

IV. Odbija se zahtjev I. tuženika za naknadu troškova parničnog postupka u iznosu od 166.837,50 kn, kao neosnovan.

V. Nalaže se tužitelju naknaditi II. tuženici troškove parničnog postupka u iznosu od 341.287,50 kn, u roku od 8 dana.

VI. Odbija se zahtjev II. tuženice za naknadu troškova parničnog postupka u iznosu od 41.837,50 kn, kao neosnovan.

Obrazloženje

Tužitelj u tužbi navodi da je Ugovorom o ustupu potraživanja kojeg su 12. ožujka 2018. sklopili II. tuženik kao cedent i I. tuženik kao cesionar (dalje u tekstu: Ugovor o cesiji) II. tuženik ustupio I. tuženiku tražbinu koju ima prema tužitelju temeljem pravomoćne i ovršne presude Trgovačkog suda u Zagrebu, poslovni broj P-5132/09 od 4. travnja 2016., djelomično potvrđene i djelomično preinačene presudom Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske, poslovni broj Pž-3792/16 od 8. rujna 2017., u iznosu od 2.436.078,00 EUR u kunsjoj protuvrijednosti prema prodajnom tečaju Hrvatske narodne banke na dan isplate, s zateznim kamatama od 3. prosinca 2009. do isplate, za naknadu u iznosu od 4.000.000,00 EUR u kunsjoj protuvrijednosti prema srednjem tečaju Hrvatske narodne banke na dan isplate, koju se je I. tuženik obvezao platiti u roku od 3 dana od naplate ustupljenog potraživanja od tužitelja.

Nadalje, tužitelj tvrdi da je u odnosu na II. tuženika ishodio pravomoćno rješenje o odgodi ovrhe temeljem navedenih presuda, jer je protiv presude Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske, poslovni broj Pž-3792/16 od 8. rujna 2017., podnio reviziju, a kako je II. tuženik lošeg financijskog stanja (njegovi računi da su u blokadi za najmanje 26.691.976,22 kn), to da mu vjerojatno ne bi mogao vratiti novčana sredstva koja bi temeljem navedenih presuda naplatio od tužitelja, slijedom čega da je u postupku izvansudske ovrhe učinio vjerojatnim da bi mu bez odgode ovrhe po tim presudama nastala nenadoknativa ili teško nadoknativa šteta.

Osim toga, tvrdi da je u odnosu na II. tuženika podnesen prijedlog za otvaranje stečajnog postupka te da je u prethodnom stečajnom postupku utvrđeno da je II. tuženik nesposoban za plaćanje i ne postoje uvjeti za nastavak poslovanja, ali je odlučivanje o prijedlogu za otvaranje stečajnog postupka odgođeno, jer je II. tuženik naveo da prema tužitelju ima tražbinu temeljem navedenih presuda, koja nadilazi iznos njegove blokade, iako prema tvrdnji tužitelja tražbine potencijalnih stečajnih vjerovnika prelaze iznos koji je II. tuženiku dosuđen temeljem navedenih presuda u odnosu na tužitelja, a kako je tužitelj uspio ishoditi odgodu ovrhe temeljem navedenih presuda, to da je I. tuženik u prethodnom stečajnom postupku izjavio da pristupa dugu II. tuženika, iako nema financijsku snagu za podmirenje takvog duga, kao što nema niti financijsku snagu za vraćanje novčanih sredstava koja bi naplatio temeljem pobijanog Ugovora o cesiji i navedenih presuda, za slučaj da tužitelj uspije u revizijskom postupku.

Zbog navedenog tužitelj smatra da je jedini cilj Ugovora o cesiji izbjegavanje primjene pravomoćnog rješenja o odgodi ovrhe temeljem navedenih presuda, što da je protivno moralu i prisilnim propisima, poglavito odredbi čl. 6. st. 3. Zakona o sudovima (Narodne novine, broj: 28/2013., 33/2015., 82/2015., 82/2016., dalje u tekstu: ZS), prema kojoj je svatko dužan poštivati pravomoćnu i ovršnu sudsku odluku i njoj se pokoriti, čl. 9. Zakona o parničnom postupku (Narodne novine, broj: 53/1991., 91/1992., 112/1999., 88/2001., 117/2003., 88/2005., 2/2007. – odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 84/2008., 123/2008., 57/2011., 25/2013., 28/2013., 89/2014. – odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, dalje u tekstu: ZPP), prema kojoj su stranke dužne savjesno se koristiti procesnim pravima koja su im u postupku priznata, obveznopravnim načelima savjesnosti i poštenja i zabrane zlouporabe prava, odredbi čl. 14. Zakona o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima (Narodne novine, broj: 91/2010., 112/2012., dalje u tekstu: ZPONS), prema kojoj je subjektu čiji su računi u blokadi zabranjeno vršiti obračunska plaćanja, a račun II. tuženika je u to vrijeme bio i još uvijek je u blokadi, zbog čega da je Ugovor o cesiji, u smislu odredbe čl. 322. Zakona o

obveznim odnosima (Narodne novine, broj: 35/2005., 41/2008., 125/2011., 78/2015., dalje u tekstu: ZOO), ništetan, a i da se radi o prividnom ugovoru pa da je i iz tog razloga navedeni ugovor ništetan.

I. tuženik Oblivion d.o.o. u odgovoru na tužbu navodi da je Ugovor o cesiji valjan ugovor, koji se ne protivi niti Ustavu, niti prisilnim propisima niti moralu društva, čije sklapanje nije zabranjeno u smislu odredbe čl. 14. ZPONS-a, jer isti ne predstavlja obračunsko plaćanje, već kupoprodaju tražbine, jer njegov cilj nije zaobilaženje prisilnih propisa, već, s jedne strane, povećanje dobiti I. tuženika i širenja njegova poslovanja te, s druge strane, namirenje vjerovnika II. tuženice Sindikalne stambene zadruge i otklanjanje stečajnog razloga u vidu nesposobnosti za plaćanje.

II. tuženica Sindikalna stambena zadruga u odgovoru na tužbu navodi da tužitelj nema pravni interes za podnošenje predmetne deklaratorne tužbe, jer da u ovoj parnici tužitelj ne može ostvariti veću pravnu korist od one koju trenutno ima, budući da ga niti utvrđenje da je predmetni Ugovor o cesiji ništetan ne bi oslobodilo njegove obveze postupanja po pravomoćnoj i ovršnoj presudi Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske i Trgovačkog suda u Zagrebu temeljem kojih je u obvezi platiti II. tuženici stanoviti novčani iznos. Podredno, smatra da ne postoje razlozi za ništetnost pobijanog Ugovora o cesiji, budući da njegova svrha nije bilo izbjeći pravne učinke rješenje o odgodi ovrhe, s obzirom da je, vodeći se tim rješenjem, II. tuženica povukla zahtjev za izravnu naplatu predmetnih presuda, ali da je tužitelj taj koji na sve moguće načine pokušava izbjeći pravne učinke pravomoćnih i ovršnih presuda koje su donesene u korist II. tuženice. Ističe da je njena pobuda za sklapanje predmetnog Ugovora o cesiji bila u pribavljanju novčanih sredstava za namirenje obveza prema svojim vjerovnicima, što da je legitimno i zakonito te da iz samih radnji koje su uslijedile nakon sklapanja Ugovora o cesiji proizlazi da isti nije prividan ugovor, već da su stranke uistinu htjele baš njegovo sklapanje te ističe da se u konkretnom slučaju ne radi o obračunskom plaćanju obveza pa da je bespredmetno tužiteljevo pozivanje na odredbu čl. 14. ZPONS-a.

Tužitelj je predložio prekid predmetnog postupka do okončanja revizijskog postupka koji se vodi pred Vrhovnim sudom Republike Hrvatske, pod brojem Revt-548/17. Ustraje na navodima da je jedina pobuda sklapanju Ugovora o cesiji bila u izigravanju pravnih učinaka pravomoćnog rješenja o odgodi ovrhe, što da se očituje i u radnjama koje je I. tuženik Oblivion d.o.o. poduzeo nakon donošenja rješenja Općinskog građanskog suda u Zagrebu, poslovni broj Ovr-4193/18 od 21. svibnja 2018., kojim je naloženo Financijskoj agenciji da odgodi izdavanje naloga bankama za prijenos zaplijenjenih sredstava u postupku izravne naplate pokrenutog od strane I. tuženika protiv tužitelja, temeljem ovršne isprave – presude Trgovačkog suda u Zagrebu, poslovni broj P-5132/09 od 4. travnja 2016., do okončanja revizijskog postupka pred Vrhovnim sudom Republike Hrvatske. Naime, da je s ciljem stvaranja dojma da I. tuženik ima imovinu iz koje bi, u slučaju da u revizijskom postupku budu ukinute presude temeljem kojih je zatražio izravnu naplatu, mogao vratiti tužitelju iznos koji je temeljem istih naplatio, član društva i direktor I. tuženika 26. ožujka 2018. prodao I. tuženiku brojne nekretnine, da bi samo jedan dan nakon donošenja rješenja o odgodi ovrhe član društva i direktor I. tuženika tužio I. tuženika radi utvrđenja prava vlasništva na tim istim nekretninama u kojem postupku je donesena presuda temeljem priznanja, temeljem koje je na tim nekretninama ponovno uspostavljeno vlasništvo direktora I. tuženika.

Tijekom dokaznog postupka pročitan je Ugovor o cesiji (list 19. – 20. i 62. – 63. spisa), zahtjev za izravnu naplatu podnesen od strane II. tuženika protiv tužitelja temeljem

presude ovog suda, poslovni broj P-5132/09 od 4. travnja 2016. (list 22. – 23. spisa), zahtjev za izravnu naplatu podnesen od strane I. tuženika protiv tužitelja temeljem presude ovog suda, poslovni broj P-5132/09 od 4. travnja 2016. (list 24. – 25. spisa), rješenje Županijskog suda u Bjelovaru, poslovni broj Gžovr-707/17-4 od 27. studenog 2017., o odgodi ovrhe (list 27. – 28. spisa), podnesak II. tuženika kojim se povlači zahtjev za izravnu naplatu (list 30. spisa), potvrda FINA-e o neizvršenim osnovama za plaćanje po računima II. tuženika (list 32. spisa), rješenje ovog suda, poslovni broj St-4422/16-3 od 15. rujna 2017., o pokretanju prethodnog stečajnog postupka nad II. tuženikom (list 34. spisa), izvješće privremenog stečajnog upravitelja II. tuženika od 11. listopada 2017. (list 36. – 39. spisa), zapisnici s ročišta održanih u prethodnom stečajnom postupku nad II. tuženikom (list 41. – 42. spisa), izvješće o analizi financijskog položaja I. tuženika na dan 15. ožujak 2018. izrađeno po privatnoj narudžbi tužitelja (list 44. – 48. spisa), podnesak I. tužitelja upućen ovom sudu 23. travnja 2018. na poslovni broj St-4422/16 (poledina lista 49. spisa), bruto bilanca I. tuženika od 1. siječnja do 15. ožujak 2018. (poledina lista 50. – list 53. spisa), specifikacija izvršenja osnove za plaćanje po računima tužitelja (list 54. spisa), financijski izvještaj I. tužitelja za 2016. (list 55. – 61. spisa), izvadak iz očevidnika o redosljedu plaćanja s obračunatima kamatama po računima II. tuženika (poledina lista 64. spisa), izvadak iz zemljišne knjige za zk. ul. 135, 136 i 137 k.o. Karlovac (poledina lista 65. – list 68. i list 98. – 103. spisa), kaznena prijava tužitelja podnesena protiv Ruže Kovačić i Hrvoja Marka Hercega (list 70. – 71. spisa), godišnje izvješće tužitelja za 2017. (list 126. – 130. spisa), nalaz i mišljenje vještaka Davora Petračića izrađen za potrebe ovršnog postupka koji je vođen pred Općinskim sudom u Karlovcu, pod poslovnim brojem Ovr-2679/11 (list 141. – 150. spisa), elaborat procjene nekretnine izrađen od strane društva Zagreb nekretnine d.o.o. po privatnoj narudžbi II. tuženika (list 151. – 158. spisa), rješenje Općinskog građanskog suda u Zagrebu, poslovni broj Ovr-6226/18-17 od 17. rujna 2018. (list 199. – 201. spisa), rješenje Županijskog suda u Splitu, poslovni broj Gžovr-886/18-10 od 4. rujna 2018. (list 202. – 203. spisa), rješenje Trgovačkog suda u Zagrebu, poslovni broj R1-279/18 od 12. rujna 2018. (list 204. – 205. spisa), rješenje Općinskog građanskog suda u Zagrebu, poslovni broj Ovr-4205/18-7 od 31. kolovoza 2018. (list 206. – 207. spisa), rješenje Općinskog građanskog suda u Zagrebu od 17. svibnja 2018. (list 208. – 210. spisa), Ugovor o kupoprodaji nekretnina sklopljen 26. ožujka 2018. između Hrvoja Marka Hercega kao prodavatelja i I. tuženika kao kupca (list 226. – 229. spisa), ispis s mrežne stranice e-predmet za spis Općinskog građanskog suda u Zagrebu, poslovni broj P-2689/18 (list 230. spisa) i izvadci iz zemljišne knjige za zk. ul. 3389, 200, 20400 poduložak 32968 i 54550, 2760 poduložak 30780 i 2394 poduložak 5 i 7, sve k.o. Grad Zagreb (list 231. – 253. spisa).

Ocjenom izvedenih dokaza, sukladno odredbi čl. 8. Zakona o parničnom postupku (Narodne novine, broj: 53/1991., 91/1992., 112/1999., 88/2001., 117/2003., 88/2005., 2/2007. – odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 84/2008., 123/2008., 57/2011., 25/2013., 28/2013., 89/2014. – odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, dalje u tekstu: ZPP), sud je zaključio da je tužbeni zahtjev neosnovan.

Predmet spora jest utvrđenje ništetnosti Ugovora o cesiji kojeg su sklopili II. tuženica kao cedent i I. tuženik kao cesionar, u pogledu tražbine koju II. tuženica ima prema tužitelju temeljem pravomoćne i ovršne presude Trgovačkog suda u Zagrebu, poslovni broj P-5132/09 od 4. travnja 2016., djelomično potvrđene i djelomično preinačene presudom Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske, poslovni broj Pž-3792/16 od 8. rujna 2017.

Među strankama je sporno postoji li pravni interes tužitelja za podnošenje deklaratorne tužbe u konkretnom slučaju te, ako postoji, jeli predmetni Ugovor o cesiji ništetan.

Odredbom čl. 187. st. 1. i 2. ZPP-a određeno je da tužitelj može u tužbi tražiti da sud samo utvrdi postojanje odnosno nepostojanje kakva prava ili pravnog odnosa ili istinitost odnosno neistinitost kakve isprave, ali da je takva tužba dopuštena kad je to posebnim propisima predviđeno, kad tužitelj ima pravni interes za podnošenje takve tužbe prije dospelosti zahtjeva za činidbu iz istog odnosa ili kad tužitelj ima kakav drugi pravni interes za podizanje takve tužbe.

Odredbom čl. 327. st. 1. ZOO-a određeno je da na ništetnost (ugovora ili neke njegove odredbe) sud pazi po službenoj dužnosti te da se na nju može pozivati svaka zainteresirana osoba.

S obzirom da ništetni pravni poslovi ne proizvode namjeravane pravne učinke i smatra se kao da nikad nisu niti bili sklopljeni, to bi pravomoćnošću presude kojom se prihvaća tužbeni zahtjev za utvrđenje ništetnosti Ugovora o cesiji I. tuženik izgubio pravnu osnovu za podnošenje zahtjeva za izravnu naplatu kojeg je podnio protiv tužitelja Financijskoj agenciji temeljem tog ugovora i navedene pravomoćne i ovršne presude ovog suda odnosno, kako je u ovom trenutku temeljem tog zahtjeva za izravnu naplatu već provedena naplata na teret računa tužitelja, a u korist računa I. tuženika, to bi tužitelj mogao od I. tuženika zahtijevati povrat novčanih sredstava koje je na taj način stekao u okviru instituta stjecanja bez pravne osnove.

Stoga je očigledno da tužitelj ima pravni interes za podnošenje deklaratorne tužbe u konkretnom slučaju.

Sud nije prihvatio prijedlog tužitelja za prekid predmetnog postupka do okončanja revizijskog postupka koji se vodi pred Vrhovnim sudom Republike Hrvatske, povodom revizije tužitelja protiv presude Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske, poslovni broj Pž-3792/16 od 8. rujna 2017., iz razloga što se tom postupku ne odlučuje o pitanju koje predstavlja prethodno pitanje za donošenje odluke u ovoj parnici.

Naime, odredbom čl. 12. st. 1. ZPP-a određeno je da kad odluka suda ovisi o prethodnom rješenju pitanja postoji li neko pravo ili pravni odnos, a o tom pitanju još nije donio odluku sud ili drugo nadležno tijelo (prethodno pitanje), sud može riješiti sam to pitanje ako posebnim propisima nije drugačije određeno ili, sukladno odredbi čl. 213. st. 1. ZPP-a, može prekinuti postupak ako je odlučio da sam ne rješava o prethodnom pitanju.

Ništetnost Ugovora o cesiji ocjenjuje se s obzirom na činjenice i okolnosti koje su postojale u vrijeme njegova sklapanja, a uz koje zakon veže pravnu posljedicu ništetnosti, slijedom čega ista ne može ovisiti o sudbini sudske presude kojom je naloženo tužitelju isplatiti II. tuženici naknadu štete, s obzirom da niti tražbina II. tuženice koja je ustupljena I. tuženiku Ugovorom o cesiji nije nastala pravomoćnošću predmetne sudske presude, već ista, ako postoji, postoji prije i neovisno od donošenja sudske presude, a sudska presuda je samo dokaz da ista postoji i instrument za prisilnu naplatu iste.

U odnosu na navode tužitelja da Ugovor o cesiji služi isključivo izigravanju pravnih učinaka rješenja o odgodi ovrhe, koja je ishoda u odnosu na II. tuženicu u pogledu ovrhe predmetne presude, valja iskazati sljedeće.

Iz rješenja Županijskog suda u Slavonskom Brodu, poslovni broj Gž Ovr-707/17-4 od 27. studenog 2017., proizlazi da je istim preinačeno rješenje prvostupanjskog Općinskog građanskog suda u Zagrebu, poslovni broj Ovr-7197/17-5 od 18. listopada 2017., na način da je prihvaćen prijedlog ovršenika Addiko bank d.d. za odgodu ovrhe te je naloženo Financijskoj agenciji da odgodi izdavanje naloga bankama za prijenos zaplijenjenih sredstava temeljem presude Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske, poslovni broj Pž-3792/16 od 8. rujna 2017., odnosno presude Trgovačkog suda u Zagrebu, poslovni broj P-5132/09-90 od 4. travnja 2016.

Iz zahtjeva za izravnu naplatu od 22. ožujka 2018. proizlazi da je I. tuženik podnio Financijskoj agenciji zahtjev za naplatu pravomoćne i ovršne presude Trgovačkog suda u Zagrebu, poslovni broj P-5132/09-90 od 4. travnja 2016., u svoju korist, temeljem Ugovora o cesiji.

Iz pobijanog Ugovora o cesiji proizlazi da je II. tuženik kao cedent ustupio I. tuženiku kao cesionaru novčano potraživanje koje ima prema društvu Addiko Bank d.d. temeljem pravomoćne i ovršne presude Trgovačkog suda u Zagrebu, poslovni broj P-5132/09-90 od 4. travnja 2016., djelomično potvrđene, a djelomično preinačene presudom Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske, poslovni broj Pž-3792/16 od 8. rujna 2017., u iznosu od 2.436.078,00 EUR u kunsjoj protuvrijednosti prema prodajnom tečaju Hrvatske narodne banke na dan isplate, s zateznim kamatama od 3. prosinca 2009. do isplate (čl. 2. st. 1. u vezi čl. 1. st. 1. Ugovora o cesiji) te da se je I. tuženik za ustupljeno mu potraživanje obvezao platiti II. tuženiku naknadu u iznosu od 4.000.000,00 EUR u kunsjoj protuvrijednosti po prodajnom tečaju Hrvatske narodne banke na dan isplate, i to u roku od 3 dana od naplate ustupljenog mu potraživanja (čl. 2. st. 2. Ugovora o cesiji), a ako I. tuženik namiri tražbinu koju društvo APS Croatia d.o.o. ima prema II. tuženiku, da će se naknada za ustupljenu tražbinu smanjiti za 5.000.000,00 kn (čl. 2. st. 3. Ugovora o cesiji).

Osim toga, ugovoreno je da ako I. tuženik po okončanju revizijskog postupka, koji se vodi pred Vrhovnim sudom Republike Hrvatske, pod poslovnim brojem Revt-548/17, naplati od tužitelja iznos koji premašuje iznos koji je određen pravomoćnom i ovršnom presudom, da će taj iznos isplatiti II. tuženiku, na način da će 40% tog dodatno naplaćenog iznosa s dosuđenim troškovima parničnog postupka isplatiti izravno na račun odvjetnika Aleka Konića (čl. 2. st. 4. Ugovora o cesiji).

I. tuženik se je obvezao izdati II. tuženiku zadužnicu na iznos od 4.000.000,00 EUR radi osiguranja naplate novčanog potraživanja na ime naknade za ustupljeno potraživanje (čl. 2. st. 5. Ugovora o cesiji).

Odredbom čl. 322. ZOO-a određeno je da je ugovor koji je protivan Ustavu Republike Hrvatske, prisilnim propisima ili moralu društva ništetan, osim ako cilj povrijeđenog pravila ne upućuje na neku drugu pravnu posljedicu ili ako zakon u određenom slučaju ne propisuje što drugo.

Sklapanje predmetnog Ugovora o cesiji nije protivno niti Ustavu, niti prisilnim propisima, niti moralu društva.

Odredbom čl. 14. st. 2. ZPONS-a određeno je da ovršenik – poslovni subjekt ne smije obavljati obračunsko plaćanje ako u Jedinostvenom registru računa ima oznaku blokade računa, odnosno zabranu raspolaganja oročenim novčanim sredstvima.

U smislu odredbe čl. 14. st. 1. ZPONS-a, obračunsko plaćanje je namira međusobnih novčanih obveza i potraživanja između sudionika obračunskog plaćanja bez uporabe novčanih sredstava, a provodi se kompenzacijom, cesijom, asignacijom, preuzimanjem duga te drugim oblicima namire međusobnih novčanih obveza i potraživanja.

Predmetni Ugovor o cesiji nije sklopljen radi ili umjesto namirenja neke obveze II. tuženice kao cedenta prema I. tuženiku kao cesionaru, već se radi o klasičnoj naplatnoj cesiji, prodaji potraživanja, slijedom čega se na predmetni ugovor ne može primijeniti odredba čl. 14. st. 2. ZPONS-a, a sve i da se radi o obračunskom plaćanju u uvjetima blokade računa II. tuženice, isto je zabranjeno samo II. tuženici, a odredbom čl. 322. st. 1. ZOO-a određeno je da ako je sklapanje određenog ugovora zabranjeno samo jednoj strani, ugovor je valjan ako u zakonu nije što drugo predviđeno za određeni slučaj, a strana koja je povrijedila zakonsku zabranu snosit će odgovarajuće posljedice, a te posljedice bi u konkretnom slučaju bile prekršajna odgovornost II. tuženice (čl. 30. st. 1. t. 1. ZPONS-a).

Nadalje, odredbe zakona na koje se poziva tužitelj ne mogu se dovesti u vezi sa sklapanjem pobijanog Ugovora o cesiji.

Naime, odredbom čl. 6. st. 3. ZS-a određeno je da svatko u Republici Hrvatskoj dužan poštivati pravomoćnu i ovršnu odnosno izvršnu sudsku odluku i njoj se pokoriti, međutim, rijetke su, u domeni građanskog prava, sudske odluke koje djeluju prema svima, s obzirom da iste najčešće djeluju samo prema strankama određenog postupka pa tako i rješenje o odgodi ovrhe temeljem predmetnih presuda djeluje samo u odnosu na ovršni postupak koji je II. tuženica pokrenula protiv tužitelja, budući da su pretpostavke za određivanje odgode ovrhe (nastanak nenadoknadive ili teško nadoknadive štete) utvrđivane u odnosu na konkretnog ovrhovoditelja, ovdje II. tuženicu.

S obzirom da je II. tuženica nakon donošenja rješenja o odgodi ovrhe povukla prijedlog za izravnu naplatu protiv tužitelja temeljem predmetnih presuda, to se ne može govoriti o nepoštivanju od strane II. tuženice pravomoćnog rješenja o odgodi ovrhe.

Nadalje, odredbom čl. 9. ZPP-a određeno je da su stranke i umješaci dužni pred sudom govoriti istinu i savjesno se koristiti pravima koja su im priznata tim zakonom.

Navedena odredba na odgovarajući se način primjenjuje i u ovršnom postupku, sukladno odredbi čl. 21. st. 1. OZ-a.

Međutim, ta odredba se odnosi na procesna prava koja određenoj stranci daje OZ, a ne na materijalna obvezna prava koja su sastavni dio nečije imovine i kojima njihovi nositelji mogu, u načelu, slobodno raspolagati.

II. tuženica je temeljem određenog obveznog odnosa stekla prema tužitelju tražbinu u iznosu koji je utvrđen navedenom pravomoćnom i ovršnom presudom i s njome, prema okolnostima konkretnog slučaja, može slobodno raspolagati.

Nadalje, odredbom čl. 4. ZOO-a određeno je da su se u zasnivanju obveznih odnosa i ostvarivanju prava i obveza iz tih odnosa sudionici dužni pridržavati načela savjesnosti i poštenja.

Međutim, to načelo primjenjuje se između strana jednog obvezno – pravnog odnosa, radi se međusobnim moralnim obvezama ugovornih strana ili strana nekog drugog obvezno – pravnog odnosa, a ne o moralnim obvezama ugovornih strana prema trećima izvan tog ugovornog odnosa, dakle, I. i II. tuženici imaju, kao ugovorne strane Ugovora o cesiji, jedan prema drugom obvezu poštivanja načela savjesnosti i poštenja, a ne prema tužitelju, kao trećoj osobi koja je izvan tog ugovornog odnosa.

Odredbom čl. 6. ZOO-a određeno je da je zabranjeno ostvarivanje prava iz obveznog odnosa suprotno svrsi zbog koje je ono propisom ustanovljeno ili priznato.

Ustupanje/prijenos tražbine, za koju je pravomoćnom i ovršnom sudskom presudom utvrđeno da pripada II. tuženici u odnosu na tužitelja, ne smatra se, u odnosu na tužitelja, ostvarivanjem prava iz obveznog odnosa (tužitelj i II. tuženica bili su u nekom drugom obveznom odnosu temeljem kojeg je II. tuženica prema tužitelju stekla tražbinu u iznosu koji je utvrđen navedenom pravomoćnom i ovršnom presudom, koju je II. tuženica trenutno onemogućena ostvariti u odnosu na tužitelja zbog pravomoćnog rješenja o odgodi ovrhe), već o raspolaganju vlastitom imovinom.

Svatko je ovlašten raspolagati svojom imovinom na način kako ga volja, a ako time onemogućuje namirenje svojih vjerovnika, tada isti mogu, pod određenim pretpostavkama, pobijati pravne radnje svog dužnika u dijelu koji je potreban za namirenje njihovih tražbina, a u okviru stečajnog postupka mogu pobijati pravne radnje stečajnog dužnika pod određenim pretpostavkama, međutim, takvi pravni poslovi su valjani sve dok se konstitutivnom sudskom presudom ne utvrdi da su bez pravnog učinka, dakle, nisu ništetni.

Činjenica jest da su računi II. tuženice bili blokirani, s obzirom da iz potvrde Financijske agencije o neizvršenim osnovama za plaćanje od 14. ožujka 2018. proizlazi da je ista u Očevidniku redosljeda neizvršenih osnova za plaćanje imala evidentirane neizvršene osnove za plaćanje u neprekinutom razdoblju od 3201 dana, da je radi utvrđivanja pretpostavki za otvaranje stečajnog postupka nad istom, rješenjem ovog suda, poslovni broj St-4422/16-3 od 15. rujna 2017., pokrenut prethodni stečajni postupak, da je u istom privremeni stečajni upravitelj Ivan Prpić podnio izvješće iz kojeg proizlazi da kod II. tuženice postoji stečajni razlog nesposobnosti za plaćanje i ne postoji mogućnost nastavka poslovanja te je predložio otvaranje stečajnog postupka, da je stečajni sud odgodio donošenje odluke o otvaranju stečajnog postupka, jer je dužnik, II. tuženica, na ročištu od 12. listopada 2017. izjavio da je iznos blokade 26.691.976,22 kn, a da bi naplatom predmetne pravomoćne i ovršne presude protiv tužitelja stekao 34.640.517,31 kn, čime bi otklonio postojanje stečajnog razloga, a nakon što je tužitelj ishodio u odnosu na II. tuženicu odgodu ovrhe po predmetnoj pravomoćnoj i ovršnoj presudi, I. tuženik je, na ročištu održanom 15. ožujka 2018., dao izjavu o pristupanju dugu II. tuženice kojim se obvezuje podmiriti sve dugove II. tuženika u roku od 2 mjeseca od donošenja rješenja o odobrenju pristupanju dugu.

Međutim, taj pravni kontekst ne čini pobijani Ugovor o cesiji ništetnim, upravo suprotno, pokazuje da je II. tuženica imala legitimne i zakonite pobude za sklapanje tog ugovora, jer je htio namaknuti dostatna novčana sredstva kojima će namiriti obveze prema svim svojim vjerovnicima i na taj način izbjeći otvaranje stečajnog postupka, a novčana sredstva bi prikupio raspolaganjem imovinom koja nije opterećena pravima u korist trećih i za koju je pravomoćnom i ovršnom presudom utvrđeno da mu pripada.

Valja napomenuti da je u međuvremenu stečajni postupak nad II. tuženicom obustavljen rješenjem ovog suda, poslovni broj St-4422/16 od 14. studenog 2018., jer su podmirene sve neizvršene osnove za plaćanje, njeni računi više nisu u blokadi pa više nije nesposobna za plaćanje, a nije niti prezadužena pa nisu ostvareni razlozi za otvaranje stečajnog postupka.

To što je II. tuženici bilo zabranjeno u odnosu na tužitelja provesti prisilnu naplatu predmetne pravomoćne i ovršne presude, jer je tužitelj u odnosu na II. tuženicu ishodio odgodu ovrhe do donošenja revizijske odluke, s obzirom da je sud opće nadležnosti smatrao da je činjenica da je račun II. tuženice u blokadi za iznos od 26.691.976,22 kn te da je podnesen prijedlog da se nad istom otvori stečajni postupak, a da bi naplatom predmetne presude stekao sredstva u iznosu od 34.640.517,31 kn, dovoljna za zaključak da tužitelj u vrlo visokom stupnju vjerojatnosti, ako bi uspio s podnesenom revizijom, više ne bi bio u mogućnosti vratiti iznos koji mu je ovrhom oduzet čime bi mu bila počinjena nenadoknativa šteta, ne znači da je II. tuženici zabranjeno raspolagati njenom imovinom, a predmetna tražbina prema tužitelju, koja je utvrđena pravomoćnom i ovršnom presudom, čini njenu imovinu.

Pravni sustav daje pojedincima subjektivna materijalna prava i omogućava im da ista štite različitim mehanizmima pa kao što je tužitelju koji je pravomoćno izgubio parnicu u odnosu na II. tuženicu i bio joj dužan isplatiti iznos od 2.436.078,00 EUR u kunsjoj protuvrijednosti prema prodajnom tečaju Hrvatske narodne banke na dan isplate, s zateznim kamatama od 3. prosinca 2009. po stopi koja je određena čl. 29. st. 2. ZOO-a za izvanugovorne obvezne odnose (što na dan donošenja ove odluke iznosi oko 35.825.000,00 kn, koji iznos je bio dostatan za namirenje svih II. tuženičinih vjerovnika, njen izlazak iz blokade i otklanjanje stečajnog razloga), omogućio da ishodi odgodu ovrhe, samo iz razloga što je protiv pravomoćne drugostupanjske presude podnio reviziju i učinio vjerojatnim da bi provedbom ovrhe trpio nenadoknativu štetu, jer su računi II. tuženice tada bili u blokadi pa je sudu opće nadležnosti bilo upitno hoće li II. tuženica, ako tužitelj uspije u revizijskom postupku, moći vratiti tužitelju sredstva koja je ovrhom stekla (iako se postavlja pitanje koji je onda smisao pravomoćnosti i ovršnosti kada se činjenica da je ovrhovoditelj u blokadi, moguće i zbog postupanja samog ovršenika, smatra opasnošću od nastanka nenadoknative štete ovršeniku, koja daje prevagu eventualnim pravima ovršenika naspram pravomoćno utvrđenih prava ovrhovoditelja i beziznimno pomiče ovrhu sve do donošenja revizijske odluke u kojem trenutku ovrhovoditelj, s obzirom na postojanje stečajnog razloga, vjerojatno više neće niti postojati, dakle, pozivajući se na nenadoknativu štetu ovršenik nanosi nenadoknativu štetu samom ovrhovoditelju, a to nije mogla biti intencija zakonodavca kod propisivanja instituta odgode ovrhe), tako i II. tuženici omogućava da se štiti od otvaranja stečajnog postupka svim dopuštenim sredstvima, a prodaja neopterećene imovine (tražbine koju je imala prema tužitelju) kojom će se namaknuti sredstva kojima će namiriti sve svoje dugove, svakako je jedno od tih sredstava, slijedom čega ovaj sud zaključuje da Ugovor o cesiji nije ništetan.

Pogrešno tužitelj smatra da se radi o prividnom ugovoru, jer da I. i II. tuženci nisu htjeli sklapanje pobijanog Ugovora o cesiji, već da su isključivo htjeli izbjeći učinke pravomoćnog rješenja o odgodi ovrhe koje je doneseno u odnosu na II. tuženicu, s obzirom da je iz svega već iznijetog očigledno da su stranke sklapanjem pobijanog Ugovora o cesiji htjele postići upravo učinke naplatne cesije.

Naime, prema tvrdnji samog tužitelja I. i II. tuženici su već započeli s ispunjavanjem navedenog ugovora, I. tuženik je podnio zahtjev za prisilnu naplatu predmetnih presuda protiv tužitelja upravo temeljem pobijanog Ugovora o cesiji, što znači da mu je tražbina koju je II. tuženica stekla prema tužitelju uistinu prenesena, a s obzirom na ugovor jasno izraženu volju da se naknada u iznosu od 4.000.000,00 EUR u kunsjoj protuvrijednosti prema prodajnom tečaju Hrvatske narodne banke na dan isplate (što na današnji dan iznosi 29.646.312,00 kn, dakle, otprilike 6.000.000,00 kn manje nego tražbina koja se ustupa) uplati II. tuženici u roku od 3 dana od naplate ustupljene tražbine, jasno je da je namjera bila da II. tuženica tu naknadu iskoristiti za namirenje svojih vjerovnika, a kako iz citiranog rješenja o obustavi stečajnog postupka proizlazi da više ne postoje evidentirane neizvršene osnove za plaćanje po njenim računima, proizlazi da II. tuženica i jest iskoristila tu naknadu u tu svrhu, dakle, ne radi se o prividnom ugovoru, u smislu odredbe čl. 285. st. 1. ZOO-a.

Prijenosi prava vlasništva na nekretnina koji su se odvijali između I. tuženika i njegova osnivača i direktora Hrvoja Marka Hercega, radi navodnog prividnog povećanja imovine I. tuženika, ne utječu ni na koji način na ocjenu valjanosti pobijanog Ugovora o cesiji, kao što niti inače eventualno loše imovinsko stanje cesionara ne može utjecati na valjanost ugovora o cesiji.

Stoga je tužbeni zahtjev valjalo u cijelosti odbiti kao neosnovan te, zbog zauzetog pravnog stajališta i činjenice da se sve odlučne činjenice u konkretnom slučaju mogu utvrditi iz isprava koje se već nalaze u spisu, odbiti sve daljnje dokazne prijedloge stranaka kao nevažne radi utvrđenja odlučnih činjenica.

Budući da je tužitelj u cijelosti izgubio parnicu, nema pravo na naknadu troškova parničnog postupka, a dužan je iste naknaditi I. i II. tuženicama (čl. 154. st. 1. ZPP-a).

Prema vrijednosti predmeta spora u iznosu od 18.002.616,00 kn i sadržaju postavljenog zahtjeva, II. tuženiku pripada naknada troškova parničnog postupka za odgovor na prijedloga za određivanje privremene mjere u iznosu od 113.762,50 kn (Tbr. 11/1 i Tbr. 42 Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika /Narodne novine, broj: 142/2012., 103/2014., 118/2014., dalje u tekstu: OT/), za odgovor na tužbu u iznosu od 113.762,50 kn (Tbr. 8/1 i Tbr. 42 OT-a) i za ročište od 26. veljače 2019. u iznosu od 113.762,50 kn (Tbr. 9/1 i Tbr. 42 OT-a), dakle, ukupno 341.287,50 kn.

Ne pripada mu naknada za podnesak od 3. listopada 2018., jer isti nije bio potreban za vođenje predmetne parnice, u smislu odredbe čl. 155. st. 1. ZPP-a, niti za sudsku pristojbu za odgovor na tužbu i presudu, jer za I. tuženika obveza plaćanja tih troškova u ovom postupku nije niti nastala.

Ne pripada mu niti naknada za pristup na ročište za objavu presude, jer taj trošak nije potreban za vođenje parnice, s obzirom da ako stranka koja je uredno pozvana na navedeno ročište na isto ne pristupi, može istog dana preuzeti sadržaj presude s e-oglasne ploče suda i na taj način na vrijeme biti upoznata s istom, kako bi u roku podnijela žalbu, a ukoliko nema namjere podnijeti žalbu, tada ionako ne bi mogla postići ovrhu presude bez otisnute potvrde pravomoćnosti i ovršnosti, a koja se iskazuje tek nakon proteka žalbenog roka, slijedom čega je stranka ponovno dužna pristupiti sudu nakon održavanja ročišta za objavu presude, kojom prigodom može preuzeti i službeni otpis presude.

Stoga je preko iznosa od 341.287,50 kn do zahtijevanog iznosa od 508.125,00 kn, za iznos od 166.837,50 kn, zahtjev I. tuženika za naknadu troškova parničnog postupka valjalo odbiti kao neosnovan.

II. tuženici pripada naknada troškova parničnog postupka za odgovor na prijedloga za određivanje privremene mjere u iznosu od 113.762,50 kn (Tbr. 11/1 i Tbr. 42 Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika /Narodne novine, broj: 142/2012., 103/2014., 118/2014., dalje u tekstu: OT/), za odgovor na tužbu u iznosu od 113.762,50 kn (Tbr. 8/1 i Tbr. 42 OT-a) i za ročište od 26. veljače 2019. u iznosu od 113.762,50 kn (Tbr. 9/1 i Tbr. 42 OT-a), dakle, ukupno 341.287,50 kn.

Ne pripada joj naknada troška za pristup na ročište za objavu presude, niti za sudsku pristojbu za odgovor na tužbu i presudu, iz istih razloga koji su tom pogledu navedeni za zahtjev za naknadu troškova I. tuženika.

Stoga je preko iznosa od 341.287,50 kn do zahtijevanog iznosa od 383.125,00 kn, za iznos od 41.837,50 kn, zahtjev II. tuženice za naknadu troškova parničnog postupka valjalo odbiti kao neosnovan.

Slijedom navedenog, odlučeno je kao u izreci.

U Zagrebu 22. ožujka 2019.

Sutkinja:
Ivana Manestar

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv presude dopuštena je žalba Visokom trgovačkom sudu Republike Hrvatske u roku od 8 dana od dana kada se smatra da je dostava presude obavljena (za stranku koja je bila uredno obaviještena o ročištu na kojem se presuda objavljuje), odnosno u roku od 8 dana po primitku presude (za stranku koja nije bila uredno obaviještena o ročištu na kojem se presuda objavljuje), koja se podnosi putem ovog suda u dva primjerka za sud i u jednom primjerku za svaku protivnu stranku.

DNA:

- tužitelju po punomoćnici

_____

- I. tuženiku po punomoćnici

_____

- II. tuženici po punomoćniku

_____

